

---

## **TÜRKİYE TARİHİNDE BİR İLK! PAKİSTAN VE ROMANYA DENİZALTI MODERNİZASYONU TÜRKLERE EMANET**

-

22.08.2016

---

Yeni Yüzyıl, 21 Ağustos 2016

Türkiye, ilk kez denizaltı modernizasyonu gibi ileri teknoloji gerektiren bir alanda mühendislik ihracatı yapacak. Pakistanın Fransız yapımı, Romanyanın da İngiliz yapımı denizaltılarının modernizasyonu ihalesini Türk şirketi kazandı..

Pakistan'ın en büyük askeri ikmal gemisini inşa eden Türk savunma sanayi, iki ülkede daha yaklaşık 500 milyon dolarlık denizaltı modernizasyon ihalesi aldı. Daha önce kendi denizaltılarını modernize eden Türkiye böylece, ilk kez denizaltı gibi ileri teknoloji gerektiren bir alanda mühendislik ihracatı yapacak. Savunma Sanayi Müsteşarlığı'nın büyük ortağı olduğu STM AŞ, Pakistan ve Romanya'nın açtığı ihalelerde, Çin, İngiliz, Fransız, İtalyan ve ABD şirketleriyle yarıştı. Pakistan'ın 300 milyon dolarlık denizaltı modernizasyonu ihalesinde Türkiye'yi tercih etmesinde, önceki gün denize indirilen askeri ikmal gemisinin yapımında STM'nin gösterdiği başarı etkili oldu. Tasarım ve mühendisliği Türkiye'de yapılan gemi, Türk mühendislerinin liderliğinde Karaçi Tersanesi'nde inşa edilmişti.

### **BASKILARA RAĞMEN**

Üst düzey bir savunma kaynağı, Pakistan denizaltısının Fransız yapımı olduğunu ve modernizasyon ihalesinde Fransa hükümetinin de devreye girdiğini belirterek "İhalede baskılar uygulanmasına rağmen, Pakistan geri adım atmadı, daha gelişmiş proje sunan Türkiye'yi tercih etti" dedi. Kaynaklar, Pakistan'ın, Türkiye'nin geliştirdiği Milli Gemi, Korvet ve ATAK helikopterlerine de sahip olmak istediğini belirtirken, Çin'in, Pakistan'ı ATAK alımından vazgeçirmek için ücretsiz 3 helikopter vermeyi teklif ettiğini belirttiler. Pakistan ayrıca, Türkiye'nin savaş uçağı (FX) geliştirme programına da katılmak istiyor, Türkiye de Pakistan'ın başlattığı askeri eğitim uçağı projesine ilgi gösteriyor. Romanya'nın ihaleye çıkardığı denizaltı ise İngiliz yapımı. İhale aşaması bitti ve modernizasyon Türkiye'de kaldı.

### **ALMANYA'NIN KONUMUNA GELDİK**

TÜRKİYE, Pakistan örneğinde, ilk kez askeri gemi inşasında tasarım, mühendislik, eğitim ve danışmanlık 'ihraç' etti. Bu başarı, yeni modernizasyon projeleri ve Milli Gemi (Milgem), Korvet, ATAK helikopteri ve gelecekte Türkiye'nin savaş uçağı (FX) satışlarıyla devam edecek. STM Genel Müdürü Davut Yılmaz "Geçmişte Alman firmaları dizaynı yapar, malzemeleri gönderir ve biz de bunlarla kendi tersanelerimizde askeri gemilerimizi inşa ederdik. Şimdi aynısını biz yapıyoruz. Bu, tasarım, mühendislik ve teknolojide geldiğimiz noktayı gösteriyor" diye konuştu.

## BİR TÜRK MÜHENDİS KAÇ ÇİNLİ'YE BEDEL?

TÜRK tasarım ve mühendisliğinin eseri olan Pakistan'ın en büyük Askeri İkmal Gemisi'nin inşası enteresan hikayelerle dolu. Gemiye ilişkin rakamlar; proje, mühendislik, malzeme ve inşaa yönetiminde Türkiye'nin geldiğı noktayı gösteriyor. Tasarım, mühendislik, kontrol ve inşaa yönetimini STM üstlendi, 20 Türk yan sanayi şirketi gereken malzeme ve cihazları üretti. 90 milyon dolara mal olan 155 metrelik gemi, 15 bin 600 ton sıvı ve kuru yük taşıyabiliyor, denizde savaş gemilerine yakıt, su, silah, mühimmat ve gıda transferi yapabiliyor. Ayrıca bir hastane ve arama kurtarma görevleri için iki helikopterin iniş yapabileceğı piste sahip. Gemi, savunma ve savaş sistemleriyle de donatılacak.

## EMEKLİ DENİZ SUBAYIYIZ

Projede ilk sac 27 Kasım 2013'te kesildi ve planlanandan 2 ay önce suya indirildi. STM Karaçi Müdürü Halil Baş, İTÜ'lü bir gemi inşaa mühendisi ve emekli deniz subayı. Başarının sırrı, şu sözlerinde saklı: "Bizler, daha çok emekli deniz subayı mühendis ve sivil teknik ekipten oluşan bir kadroyuz. İhtiyaçları daha iyi anlıyor ve çözüm üretebiliyoruz. Bu da tekliflere yansıyor. Projede görev alan Pakistanlı mühendis ve işçileri de Türkiye'ye getirip eğitim verdik. İlk aşamada 8 ay Karaçi Tersanesi'nde tek Türk mühendis olarak çalıştım. Aynı anda tersanede bir Çin şirketi de hücumbot ve firkateyn yapıyordu. Çinli şirketin yöneticisi, "Biz burada en az 50 kişiyiz, zaman zaman 250'ye çıkıyoruz. Sen tek başınasın, dedi. Ben de, 'Bu aşamada bir kişi yeterli, Türkiye'deki ekipten hızlı destek alabiliyorum' dedim ve espriyle 'Bir Türk dünyaya bedeldir sözünü biliyor musunuz' diye sordum. Gülümseyerek karşılık verdi."

---

Kaynak/Source: